

Stabilní výnosy cukrové řepy během extrémních roků s omezenými možnostmi herbicidních vstupů

STABLE SUGAR BEET YIELDS
DURING EXTREME YEARS WITH LIMITED HERBICIDAL INPUTS

Zemědělství prochází v současné době mnoha změnami, které kladou významné nároky na rychlé reakce a schopnost přizpůsobit se. Naším cílem je hledat pro vás nová řešení ve výživě a způsobu, jak reagovat na rychlý vývoj v rostlinné výrobě. Pomáháme tím rozvíjet klasickou agrotechniku k lepší efektivitě a stabilní ekonomice. Využíváme nejnovější trendy a inovativní postupy a naše produkty z řady BioAktiv, AktiCalc, AktiFer a Akti pH jsou ověřeny léty praxe v české a evropské zemědělské výrobě.

Několik posledních let nám ukázalo, jaké extrémy dokáže počasí přinést i během krátkého časového úseku. Sucho v roce 2018 vystřídal na srážky velmi bohatý rok 2020, kdy spadlo 764 mm. To se mimo jiné v některých lokalitách projevilo na obsahu cukru v řepě, který se pohyboval na velmi nízkých hodnotách kolem 15–16 %. I rok 2021 nebyl pro mnoho pěstitelů cukrové řepy snadný a na řadě lokalit bylo velice složité dosáhnout kladných ekonomických výsledků.

Se zkušební stanicí v Nechanicích spolupracujeme od roku 2017 a společně se snažíme zjistit, jak našim zákazníkům zajistit dlouhodobě stabilní výnosy a jak odolávat nepřízní počasí. Klimatickým podmínkám každý rok uzpůsobujeme i kombinaci produktů, které se na cukrovou řepu aplikují.

Obr. 1. Parcelkové pokusy s cukrovou řepou v Nechanicích

Každopádně vždy začínáme absolutním základem, kterým je vápnění. Bez péče o pH půdy bohužel nelze v dnešních podmínkách dělat efektivní výživu. Cukrová řepa je sama o sobě velice náročná na pH stanoviště, optimum má kolem 6,8–7,3. Kyselé půdy jsou pro ni nepřírozené, a proto je velice nákladné ji zde udržovat při životě. Dalším zásadním problémem kyselých půd je nízká dostupnost fosforu. Tento začarovaný kruh neustále zvyšuje náklady na výživu a ochranu. Problém pH je potřeba řešit systematicky, pravidelným vápněním. Zde doporučujeme náš tříletý systém vápnění, ve variantách 200–500 kg·ha⁻¹ granulovaného vápence **AktiCalc IV. generace**, pravidelně na vybrané pozemky. Pokud ale vychází řepa na problematické pozemky, lze řešit pH i akutně dávkami od 500 kg·ha⁻¹ po setí. Díky rychlosti účinku upravíme pH v řádů měsíců a zároveň dodáme i velké množství Ca jako živiny, na kterou je řepa velice náročná. Dále díky využití granulátu upravujeme pH i v horní vrstvě půdy, čímž zlepšujeme vzcházení i celkový příjem živin v průběhu vegetace.

Tab. 1. Výnosy a ekonomika pokusů v Nechanicích

Varianta	2017	2018	2019	2020
	Výnos řepy (t·ha ⁻¹)			
Bez fungicidního ošetření				
kontrola	63,5	38,75	71,8	99,5
PlantAktiv	67,7	39,975	73,15	105,2
PŘÍNOS	4,2	1,225	1,35	5,7
Čistý zisk	2 755 Kč	524 Kč	483 Kč*	2 855 Kč
S fungicidním ošetřením **				
kontrola	68,2	39,45	74,325	105,1
PlantAktiv	75,03	41,275	81,625	110,3
PŘÍNOS	6,83	1,825	7,3	5,2
Čistý zisk	2 698 Kč	974 Kč	3 450 Kč	2 480 Kč

750 Kč·t⁻¹ řepy, náklad na PlantAktiv 395 Kč·ha⁻¹; *650 Kč·t⁻¹ cukrovky.

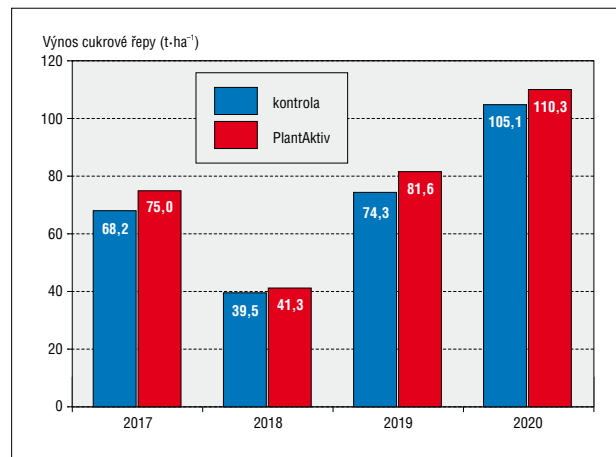
** U fungicidního ošetření v roce 2019 přidán AktiFer SuperPhos+Cu o celkovém nákladu 900 Kč·ha⁻¹ a PlantAktiv 395 Kč·kg⁻¹.

Náklady na aplikaci v roce 2020: PlantAktiv 395 Kč·kg⁻¹ + AktiFer Macro EXTRA 575 Kč na 2,5 l + AktiFer SuperPhos+Cu 450 Kč·l⁻¹; Celkem 1 420 Kč·ha⁻¹.

Rok 2021 byl opět velice zajímavý a naprosto odlišný od těch předešlých. Řešili jsme chladné jaro, místy nadbytek vody a zpoždování porostů. V porostech jsme si poradili díky kombinaci práce s půdou (PlantAktiv pro rostliny), doplňování živin přes list (AktiFer Grow a AktiFer SuperPhos+Cu) a péči o zdravotní stav. Z dat pokusnické stanice v Nechanicích je jasné, že se povedlo opět udržet (navýšit oproti kontrole) vysoký výnos i vysokou cukernatost! **Při úspoře fungicidní ochrany byl přínos +5,9 t·ha⁻¹ s cukernatostí 20,1 % (při porovnání s plnou fungicidní ochranou +2,7 t·ha⁻¹).**

Velkým tématem je samozřejmě i regulace zaplevelení související s restrikcemi týkajícími se herbicidů, které vstoupily v platnost v loňském roce. Zásadní překážku představuje hlavně zákaz používání účinné látky desmedipham, která je vůbec jednou z mála registrovaných do cukrové řepy. Jedná se o základní účinnou látku, která byla až do loňského roku součástí všech vícesložkových širokospektrálních herbicidů registrovaných do cukrové řepy (Betanal Expert a Betanal maxxPro, Belvedere Forte, Betasana Trio). Kromě toho jsou ohroženy i další účinné látky. Zejména zákaz phenmediphamu by znamenal nutnost naprosto přepracovat doposud zaběhnuté modely ochrany proti plevelům. To vše se může této plodiny citelně dotknout, protože dlouhodobě vykazuje nízkou konkurenceschopnost vůči plevelům. Řada pěstitelů proto přechází na odrůdy Conviso Smart, do kterých se aplikuje registrovaný herbicid Conviso One. PlantAktiv a listová hnojiva z řady AktiFer se skvěle hodí i do systému Conviso Smart a lze je snadno kombinovat s termíny aplikací herbicidů.

Obr. 2. Výnos cukrové řepy v Nechanicích

Při dlouhodobém používání přípravku **PlantAktiv** a listových hnojiv z řady **AktiFer** je pěstování cukrové řepy výnosné i vzhledem k extrémním rokům z hlediska počasí.

Všechny vstupy i naše práce mají co nejnázze zapojit ověřené moderní poznatky a postupy přímo do vaší standardní agrotechniky. I malá změna pomůže dosáhnout velkého přínosu pro vaši práci. S výběrem správného zásahu vám rádi poradíme na základě předchozí konzultace, která nám umožní volit vždy ten nejsnazší a nejefektivnější postup, jak doplnit stávající agrotechniku.

Martin Bobuněk, BioAktiv CZ